

Vergadering van 5 maart 2020

2020_GRMW_00244 Overeenkomst voor de Peddelroute Waasland op Moervaart-Zuidlede-Kanaal van Stekene - Boven-Durme - Goedkeuring

Bevoegd: Sofie Bracke

Juridisch kader

De volgende bepalingen zijn van toepassing inzake de bevoegdheid:

- Het Decreet over het lokaal bestuur van 22 december 2017, artikel 40, § 1.

De beslissing wordt genomen op grond van:

- Het Decreet over het lokaal bestuur van 22 december 2017, artikel 2.

Motivering

Er dienen duidelijke afspraken gemaakt te worden tussen de Vlaamse Waterweg nv, de Vlaamse Milieumaatschappij, het Agentschap voor Natuur en Bos, Toerisme Oost-Vlaanderen, Toerisme Waasland, het Provinciaal Domein Puyenbroeck, het Polderbestuur Moervaart-Zuidlede, de lokale besturen van Gent, Lokeren, Moerbeke, Sint-Niklaas, Stekene en Wachtebeke, de Vlaamse Kano en Kajak Federatie, Wind- en Watersport Vlaanderen en Sport Vlaanderen over de peddelroute op de Moervaart, Zuidlede, Kanaal van Stekene en Boven-Durme, respectievelijk onbevaarbare waterlopen van 1ste categorie (Zuidlede en Kanaal van Stekene) en bevaarbare waterwegen (Moervaart en Boven-Durme) in Vlaanderen om:

- Het recreatief medegebruik mogelijk te maken op de Moervaart, Zuidlede, Kanaal van Stekene en Boven-Durme rekening houdende met het beheer van de onbevaarbare waterlopen en bevaarbare waterwegen, de ecologische waarde en EU-doelstellingen voor de waterloop, de waterweg en het omliggende valleigebied;
- De veiligheid te verhogen voor afvaarten van kano's, kajaks en andere niet-gemotoriseerde vaartuigen zoals stand up paddles (SUP), vloten,...;
- De verschillende verantwoordelijkheden aan te duiden.

Omwille van voormelde redenen wordt een overeenkomst gesloten voor onbepaalde duur tussen bovengenoemde partijen. Deze overeenkomst wordt ter goedkeuring voorgelegd aan de gemeenteraad.

Bijgevoegde bijlage(n):

- Overeenkomst (deel van de beslissing)

- Bijlage 1 - kaart van de route
- Bijlage 2 - lijst van in- en uitstappen

Voorstel

Legt aan de gemeenteraad / raad voor maatschappelijk welzijn voor ter beslissing:

Artikel 1:

Keurt goed de overeenkomst voor de Peddelroute Waasland op Moervaart-Zuidlede-Kanaal van Stekene - Boven-Durme, te sluiten met de Vlaamse Waterweg nv, de Vlaamse Milieumaatschappij, het Agentschap voor Natuur en Bos, Toerisme Oost-Vlaanderen, Toerisme Waasland, het Provinciaal Domein Puyenbroeck, het Polderbestuur Moervaart-Zuidlede, de lokale besturen van Gent, Lokeren, Moerbeke, Sint-Niklaas, Stekene en Wachtebeke, de Vlaamse Kano en Kajak Federatie, Wind- en Watersport Vlaanderen en Sport Vlaanderen, zoals gevoegd in bijlage.

Overeenkomst

betreffende de Peddelroute Waasland op Moervaart- Zuidlede-Kanaal van Stekene - Boven-Durme

TUSSEN

De Vlaamse Waterweg nv, de Vlaamse Milieumaatschappij, het Agentschap voor Natuur en Bos, Toerisme Oost-Vlaanderen, Toerisme Waasland, het Provinciaal Domein Puyenbroeck, het Polderbestuur Moervaart-Zuidlede, de lokale besturen van Gent, Lokeren, Moerbeke, Sint-Niklaas, Stekene en Wachtebeke, de Vlaamse Kano en Kajak Federatie, Wind- en Watersport Vlaanderen en Sport Vlaanderen.

hierna samen “Partijen” genoemd,

WORDT OVEREENGEKOMEN WAT VOLGT:

Artikel 1. Voorwerp van de overeenkomst

Deze overeenkomst heeft tot doel duidelijke afspraken te maken tussen Partijen over de peddelroute op de Moervaart, Zuidlede, Kanaal van Stekene en Boven-Durme, respectievelijk onbevaarbare waterlopen van 1ste categorie (Zuidlede en Kanaal van Stekene) en bevaarbare waterwegen (Moervaart en Boven-Durme) in Vlaanderen om:

- Het recreatief medegebruik mogelijk te maken op de Moervaart, Zuidlede, Kanaal van Stekene en Boven-Durme rekening houdende met het beheer van de onbevaarbare waterlopen en bevaarbare waterwegen, de ecologische waarde en EU-doelstellingen voor de waterloop, de waterweg en het omliggende valleigebied;
- De veiligheid te verhogen voor afvaarten van kano's, kajaks en andere niet-gemotoriseerde vaartuigen zoals stand up paddles (SUP), vloten,...;
- De verschillende verantwoordelijkheden aan te duiden.

De overeenkomst is niet van toepassing voor professionele afvaarten door medewerkers van de betrokken waterwegbeheerder of voor de door hen aangestelde opdrachtnemers (vb. in het kader van de opruiming van zwerfvuil, rattenbestrijding, inspectie van waterlopen,...).

Artikel 2. Toepassingsgebied

De overeenkomst is van toepassing op de Moervaart, Zuidlede, Kanaal van Stekene en Boven-Durme, zoals aangeduid op plan in bijlage (1) bij onderhavige overeenkomst.

De Zuidlede en het Kanaal van Stekene zijn waterlopen van 1^e categorie en worden beheerd door de Vlaamse Milieumaatschappij. De Zuidlede loopt vanaf de monding in de Moervaart te Mendonk tot aan Lokeren waar zij eveneens aan de Moervaart grenst. Het bedoelde traject van het Kanaal van Stekene loopt vanaf de monding in de Moervaart te Stekene / Sint-Niklaas tot aan het pompemaal aan de Trangelstraat te Stekene.

De Moervaart en Boven-Durme zijn bevaarbare waterwegen en worden beheerd door De Vlaamse Waterweg.

Artikel 3. Algemeen geldende reglementering

Op de Moervaart en de Boven-Durme dienen alle waterweggebruikers zich te houden aan de geldende regelgeving, die terug te vinden is op www.visuris.be.

Artikel 4. Specifieke afspraken omtrent (het gebruik van) de peddelroute

4.1. Vaartijdstip

Onverminderd hetgeen bepaald in de artikelen 1.13 t.e.m. 1.16 is het verboden te varen na zonsondergang tot zonsopgang.

Op de Moervaart wordt met blokvaart gewerkt voor het draaien van de bruggen. Concreet betekent dit dat die bruggen enkel gepasseerd kunnen worden op bepaalde uren ([link toevoegen - waar terug te vinden?](#)).

Uiteraard hoeven de gebruikers van de route die onder de bruggen door kunnen, hier geen rekening met te houden.

4.2. Vaartuigen

De vaartuigen dienen geschikt (o.a. inzake wendbaarheid, doorvaarbreedte, stabiliteit) te zijn voor het traject dat bevaren wordt.

Afvaarten met gemotoriseerde vaartuigen zijn verboden op de Zuidlede en het Kanaal van Stekene. Op de Moervaart en de Boven-Durme mag er evenwel wel gemotoriseerd gevaren worden, op deze waterwegen heeft de scheepvaart te allen tijde voorrang. Belangrijk hierbij is dat je steeds snel kan reageren en jouw koers kan aanpassen.

4.3. Specifieke aandachtzones in functie van de veiligheid

§1. Algemeen

De verhuurders, organisatoren en vaarders dienen zich te informeren over alle gevaren die het varen op de route met zich meebrengt, en zich actief op de hoogte houden van de toestand van de waterloop en constructies.

In alle zones kunnen onverwachts bomen in de waterloop terecht komen. Vaarders dienen over de nodige vaarcapaciteiten te beschikken op deze trajecten waar bomen in het water aanwezig zijn. In voormelde situatie van overmacht mogen de vaarders lokaal de bedding verlaten om via de oever de omgevallen boom te passeren.

§2. Specifieke bepalingen voor Zuidlede en het Kanaal van Stekene

Wat betreft de Zuidlede en het Kanaal van Stekene streeft de VMM er naar om hinderlijke bomen (al dan niet geheel of gedeeltelijk) binnen de week na de melding te verwijderen. Er mag geen vegetatie worden gewijzigd, inclusief (dode) omgevallen bomen. Dit is louter een bevoegdheid van VMM. Vaarders moeten ook maximaal voorkomen dat vegetatie beschadigd wordt bij het varen.

Op het hele traject kunnen slibbanken aanwezig zijn. De aanwezigheid van slibbanken is variabel en zijn inherent aan een natuurlijke waterloop. Vaarders mogen ter hoogte van slibbanken hun vaartuig niet verlaten gezien slibbanken niet geschikt zijn om een persoon te dragen. Vaarders moeten er ook maximaal voor zorgen dat vertroebeling van het water voorkomen wordt als gevolg van omwoeling van slib ten gevolge van het varen.

4.4. In- en uitstapplaatsen

Vaartuigen mogen enkel aan de in- en uitstapplaatsen te water gelaten worden of eruit gehaald worden en mogen enkel verlaten worden aan de voorziene in- en uitstapplaatsen. De bedding van de waterloop en oevers mag niet betreden worden.

Deze specifieke in- en uitstapplaatsen werden aangeduid om de veiligheid van de kano- en kajakvaart te verhogen én om de negatieve impact van het in-en uitstappen te vermijden.

Een lijst van deze locaties wordt als bijlage (2) bij onderhavige overeenkomst gevoegd. Bij een eventuele herziening van de overeenkomst, of bij gebrek aan een akkoord rond een nieuwe overeenkomst, kunnen bestaande, vergunde in- en uitstapplaatsen tijdelijk onbruikbaar of definitief opgeheven worden.

Het provinciaal domein Puyenbroeck is gesloten vanaf zonsondergang tot 9 uur, alsook gesloten op maandagvoormiddag tot 13 uur (uitgezonderd in schoolvakanties) in de periode 1 oktober tot 1 april. Op voormelde tijdstippen is het niet toegestaan in- of uit te stappen t.h.v. het domein Puyenbroeck.

4.5. Algemene gedragsregels op de route

Gezien de afvaarten plaatsvinden op natuurlijke waterlopen en waterwegen in de open ruimte, veelal in beschermde zones, is het belangrijk dat alle vaarders het nodige respect hebben voor dit natuurlijk kader.

Alle partners ondersteunen volgende gedragsregels bij afvaarten:

- Respecteer de natuur en verstoor de planten en dieren op en rond het water niet;
- Houd de oever schoon en laat geen zwerfvuil achter;
- Bewaar de stilte en rust;
- Ga alleen te water via de aangeduide in- en uitstapplaatsen;
- Informeer je op voorhand waar en wanneer je mag varen;
- Vaar niet bij een te hoge of te lage waterstand;
- Respecteer andere watersporters en gebruikers;
- Draag steeds een zwemvest en pas je kledij aan, zowel aan de watertemperatuur als aan de buitentemperatuur;
- Vaar bij voorkeur met anderen, in geval van problemen kan iemand je wellicht helpen.

De verhuurders geven vooraf duidelijke informatie aan de klanten over de afvaart (onder meer specifieke aandachtspunten over veiligheid en natuurwaarden langs het traject) en de algemene gedragsregels.

4.6. Zwerfvuil

Alle partners van de overeenkomst streven naar natuurlijke en propere waterlopen en waterwegen. De verspreiding van zwerfvuil wordt maximaal voorkomen. De verhuurinstanties en gemeenten zorgen voor de nodige sensibilisatie. Aan OVAM wordt voorgesteld om een strategie voor het voorkomen van zwerfvuil in nauw overleg met de betrokken partners uit te werken. De verhuurbedrijven verwijderen tijdens het vaarseizoen van april tot september permanent alle zwerfvuil in en onmiddellijk naast de start- en uitstapplaatsen én ondersteunen acties om zwerfvuil te verwijderen langs de volledige loop. VMM en De Vlaamse Waterweg verwijderen eveneens op regelmatige tijdstippen jaarrond zwerfvuil uit de waterloop/waterweg die zij beheren.

4.7. Informatie

Het is belangrijk de vaarders goed te informeren over de mogelijkheden en eigenheden inzake kano-, kajak en paddlevaart op de Moervaart, Zuidlede, Kanaal van Stekene en Boven-Durme. Hiertoe worden volgende initiatieven genomen:

- Ter hoogte van de steigers worden infoborden voorzien door Sport Vlaanderen. Op deze borden wordt informatie gegeven over de vaarroute, gedragsregels bij afvaarten en de ecologische waarde van de Moervaart, Zuidlede, Kanaal van Stekene en Boven-Durme beschreven. Voor het plaatsen van de borden dient een

vergunning aangevraagd te worden bij de beheerder van de waterloop of de waterweg.

- Alle partners informeren de vaarders over de relevante zaken in de overeenkomst.
- De verhuurbedrijven informeren hun klanten actief via een toelichting voor vertrek en via o.a. hun website en folders over de vaarroutes op de vaarwateren met aanduiding van specifieke locaties en aandachtspunten voor de afvaarten en de ecologische waarde van de Moervaart, Zuidlede, Kanaal van Stekene en Boven-Durme en andere relevante informatie uit deze overeenkomst.

4.8. Wijzigingen aan de bedding / talud / dijken / steigers

Er mogen geen wijzigingen aangebracht worden aan de waterloop/waterweg en hun aanhorigheden zonder hiervoor voorafgaandelijk de uitdrukkelijke en schriftelijke toestemming te hebben verkregen van de waterwegbeheerders, zijnde VMM en De Vlaamse Waterweg.

4.9. Vaarverbod

4.9.1. Vaarverbod omwille van hoog- en laagwaterafvoer

Omwille van de veiligheid is het verboden te varen wanneer de waterstand in Lokeren, Moerbeke, Stekene of Wachtebeke het waak- of drempelpeil bereikt heeft. De gemeten en voorspelde waterpeilen kunnen worden geraadpleegd op www.waterinfo.be (VMM) en www.visuris.be/hydrometeo (De Vlaamse Waterweg)

Indien het water het waakpeil op één van de meetlocaties overschrijdt, zonder dat dit voorspeld werd, dienen afvaarten te worden gestaakt en dient de waterloop te worden verlaten.

4.9.2. Vaarverbod omwille van werken aan en nabij de Moervaart, Zuidlede, Kanaal van Stekene en Boven-Durme

De VMM (afdeling Operationeel Waterbeheer) en De Vlaamse Waterweg, dienen als bevoegde beheerders, steeds de mogelijkheid te hebben om inrichtings- en onderhoudswerken aan de waterloop en de waterweg uit te voeren. Deze werken kunnen dringend zijn. Werken kunnen onveilige situaties voor afvaarten inhouden. Tijdens de uitvoering van dergelijke werken kan een tijdelijk vaarverbod opgelegd worden.

De VMM en De Vlaamse Waterweg informeren alle verhuurders jaarlijks over de planning van de periodieke onderhoudsbeurten aan de stuwen. Tijdens de onderhoudswerken aan de stuwen zal er steeds een vaarverbod van kracht zijn.

De VMM engageert zich om bij werken de verhuurders en clubs te informeren via mail. Verhuurders en clubs die deze aankondigingen willen ontvangen kunnen dat vragen door een mail te sturen aan de VMM .

Voor hinder op de Moervaart en Boven-Durme in beheer van De Vlaamse Waterweg kan men zich gratis abonneren op www.VisuRIS.be. Op die manier ben je van alle hinder op de waterweg steeds op de hoogte.

Over het algemeen dient men met volgende zaken steeds rekening te houden:

- In principe kunnen werken over de volledige lengte van de waterloop en waterweg plaatsvinden, al kunnen op volgende plaatsen het frequentst onderhoudswerken verwacht worden:
  - ✓ Ter hoogte van de stuwen en vistrappen
  - ✓ Bruggen over de Moervaart en Boven-Durme
- Slibruiming en vergen een langere voorbereidingstijd (analyse kwaliteit en kwantiteit) en worden op de Zuidlede en Kanaal van Stekene in principe in de winterperiode uitgevoerd.
- Slibruiming en vergen mogen op de Moervaart en Boven-Durme het hele jaar door uitgevoerd worden behalve in het paai- en broedseizoen.
- De VMM en De Vlaamse Waterweg zullen met de opdrachtnemers, in de mate van het mogelijke, afspraken maken om de afvaarten minimaal te hinderen.
- Indien door andere partijen werken worden gepland, kan een tijdelijk vaarverbod opgelegd worden. Dit kan zijn wanneer bijvoorbeeld bruggen worden hersteld, onderboringen (riolering, gas,...) uitgevoerd worden of bomen worden geveld. De VMM en De Vlaamse Waterweg zijn niet verantwoordelijk voor werken die door hun opdrachtnemers worden uitgevoerd.

4.9.3. Vaarverbod op een deeltraject van de Zuidlede, omwille van het broedseizoen

Het is niet toegelaten te varen op het deeltraject tussen de Stenenbrug en Eksaarde tijdens het broedseizoen (van 1 april tot 30 juni).

Artikel 5. Aansprakelijkheid

Onbevaarbare waterlopen van eerste categorie (Zuidlede en Kanaal van Stekene) zijn niet ingericht om te worden bevaren en de VMM is dan ook niet gehouden om het beheer af te stemmen op de kano- kajak- of paddlevaart. Kano-, kajak en paddlevaart op onbevaarbare waterlopen is een nevenfunctie. Niettemin engageert de VMM zich om rekening houdend met de hoofdfuncties van de waterloop en met de principes en afspraken van deze overeenkomst, de nodige inspanningen te doen om de bevaarbaarheid mogelijk te houden.

De verhuurders van kano- en kajaks en clubs moeten voldoen aan de wetgeving van KB dd. 25/04/2004 houdende reglementering van de organisatie van actieve ontspanningsevenementen en zullen de VMM en/of De Vlaamse Waterweg volledig vrijwaren in geval van enige vordering door een derde in het kader van de toegang tot of het gebruik van de vaarroute en/of de in- en uitstapplaatsen. De verhuurbedrijven en clubs zullen er tevens op

toezien dat de aanwezige infrastructuur, de bedding en oever niet beschadigd of vernield worden. Problemen worden gemeld aan de VMM en De Vlaamse Waterweg.

Verhuurders en clubs dienen verzekerd te zijn voor de activiteiten die ze organiseren, rekening houdende met de specifieke risico's die de Moervaart, Zuidlede, Kanaal van Stekene en Boven-Durme kunnen inhouden.

Individuele vaarders zijn zelf aansprakelijk voor hun eigen daden.

De verhuurders en clubs dragen de verantwoordelijkheid de waterloop/waterweg voldoende te kennen om veilig te kunnen varen, en daarvoor de nodige voorafgaande en periodieke inspecties van het traject uit te voeren. In geval van problemen die de afvaart onmogelijk maken, dienen de verhuurders en clubs de afvaarten te staken tot de waterloop/waterweg opnieuw veilig bevaarbaar is. De VMM en De Vlaamse Waterweg zijn niet gehouden ingrepen uit te voeren uitsluitend ten behoeve van de bevaarbaarheid van de waterloop/waterweg.

Artikel 6. Duur van de overeenkomst en evaluatie

De overeenkomst is van onbepaalde duur en zal jaarlijks geëvalueerd worden. Elke partner kan steeds een evaluatie van de overeenkomst vragen.

De overeenkomst zal herzien worden in de volgende gevallen :

- 1° één of meerdere Partij(en) op basis van evaluatie een bijsturing vraagt en er consensus over bestaat tussen Partijen;
- 2° de afspraken vermeld in de overeenkomst niet worden nageleefd;
- 4° er maatregelen dienen genomen te worden i.f.v. het decreet dd. 21/10/1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu ("Natuurdecreet") of de op het grondgebied van het Vlaamse Gewest geregeld voorkomende soorten trekvogels in een speciale beschermingszone;
- 5° er maatregelen dienen genomen te worden om de goede toestand inzake waterkwaliteit conform de EU Kaderrichtlijn te halen tegen 2021.

Problemen worden onmiddellijk gemeld aan de VMM (afdeling Operationeel Waterbeheer) en De Vlaamse Waterweg. Bij De Vlaamse Waterweg kan dit steeds gemeld worden op <https://www.visuris.be/ProbleemMelden> . Bij de VMM kan dit via beheerwaterlopen.ovl@vmm.be of op <https://www.vmm.be/contact/melding-waterlopen>.

Artikel 7. Monitoring

In het kader van de periodieke evaluatie van de overeenkomst en omwille van de onzekerheden met betrekking tot het gebruik van de route op de onmiddellijke omgeving is monitoring noodzakelijk, minstens bestaande uit:

- **Monitoringsplan i.f.v. omgevallen bomen.** De VMM brengt eventueel omgevallen bomen jaarlijks in kaart.
- **Monitoring beverpopulatie** op basis van (sporen)waarnemingen door de VMM.
- De meldingen/klachten voor de Moervaart en Boven-Durme mogen gemeld worden op <https://www.visuris.be/ProbleemMelden>
- De meldingen/klachten voor de Zuidlede en kanaal van Stekene mogen gemeld worden op <https://www.vmm.be/contact/melding-waterlopen> of via beheerwaterlopen.ovl@vmm.be .

Artikel 8. Bijlagen

Volgende bijlagen maken integraal deel uit van onderhavige overeenkomst:

- Lijst van de in- en uitstapplaatsen
- Kaart van de route

De ondertekenden (partijen):

Gent	Lokeren
------	---------

Moerbeke	Sint-Niklaas
Stekene	Wachtebeke
Provincie Oost-Vlaanderen (domein Puyenbroeck)	Toerisme Oost-Vlaanderen
Toerisme Waasland	Vlaamse Kano en Kajak federatie
Wind- en Watersport Vlaanderen	Polderbestuur Moervaart-Zuidlede
Agentschap voor Natuur en Bos	Agentschap Sport Vlaanderen
Vlaamse Milieumaatschappij	De Vlaamse Waterweg nv

